

VECKOBLADET

Nr 5 webbform

100212

Kulturtips

FAME - THE MUSICAL

med elever från Estetiska programmet vid Heleneholms Gymnasium i Malmö,
12 feb kl 19, 14 feb kl 16, 16 feb kl 19

[Läs mer](#)

Ibsendekonstruktion I: Gengångare

Teatr Weimar vs Henrik Ibsens klassiska pjäs. På Teatr Weimar 12 febr - 7 mars. [Läs mer](#)

Made in Sweden - Dorte Olesen & Dansstationens Turnékompani

Succén från i höstas är tillbaka! Made in Sweden handlar om de stora känslorna, om att göra saker på riktigt, ärligt och oförställt. På Dansstationen, Palladium 11-12 februari. [Läs mer](#)

Tangoliv

På Lilla Teatern i Lund. Fre 12 feb kl 19, Lör 13 feb kl 18. [Läs mer](#)

Tavlor på en utställning

På Palladium 13 februari kl 15. [Läs mer](#)

Paavo (+ förband: Vildklang)

Paavo – som inget annat, Måndag 15 februari kl 19.30 på Victoriateatern. [Läs mer](#)

Anna. Seven Years on the Frontline

film & samtal om yttrandefrihet, 17 febr kl 18 på Spegeln. [Läs mer](#)

Dödsvariationer

InSite spelar Dödsvariationer på Bastionen 11 februari - 13 mars. Ons 17 feb kl 19. [Läs mer](#)

Handen på hjärtat – Hästpojken

På Babel 17 febr kl 20. [Läs mer](#)

Musikfest på Palladium!

Palladium ons 17 febr kl 19. [Läs mer](#)

Matkaravan med Hanna och Linda

med Hanna Tunberg och Linda Dahl - smaka på våra nya matkulturer. guide turer runt Möllevångstorget. Tor 18 feb kl 16. [Läs mer](#)

Stanza 18/2

Stanza inleder året med tre alltid lika aktuella kvinnliga arbetarförfattare: Mary Andersson, Anneli Jordahl och Susanna Alakoski samt musik med LT Fisk.

Tor 18 feb kl 20 [Läs mer >>](#)

Hela kulturcentralens [program](#)

VB-artikel väcker reaktioner

Artikeln om Demokratisk Vänsters möte med Jan Hjärpe med rubriken *Jan Hjärpe om rädslan för islam "Det handlar om maktutövning"* har väckt reaktioner. På vår blogg har det influtit ett antal kommentarer som återges här för de som inte brukar läsa VB i bloggformatet. De flesta är på danska. Det tycks som om dessa frågor är ännu hetare i vårt grannland än i Sverige.

Veckans nummer innehåller en artikel från DV:s möte med Per Gahrton. Om vi får samma reaktion på denna så får vi kanske lära oss stava till "Ugeavisen" eller nåt sånt. [Läs mer](#)

En randanmärkning

Förr lärde jag mig att Veckobladet är ett organ för det arbetande folket i Lund och innehållet ska handla om Lund. Endast i undantagsfall kan man publicera artiklar om Malmö och andra grannbyar. Men nu har jag lärt mig att tiderna har ändrats. Nu skrivs det om Afganistan, Eritrea, Mellanöstern och eventuellt också om Malmö utan att någon knorrar. Det kanske beror på att det numera inte händer så mycket i stan eller att de revolutionära krafterna har sinat. Men någonting har hänt.

Men jag föredrar det lokala perspektivet. Efter några veckors konvalescens (jag bröt foten) har jag börjat stappla mig ner på stan. Jag vill ju också njuta av det vackra vintervädret även

om jag i år inte kunnat dra på i skidspåret precis. Vilket är lite sorgligt. Så jag tar mina kryckor och tar mig ner för Östervångsvägen. Efter två kvarter blir det besvärligt. Trottoaren är full av snömodd och i synnerhet för en handikappad person är det besvärligt att ta sig fram.

Och då tänker jag: kan inte någon oblyg person tala om för fastighetsägaren, tillika kommunalrådet, att det åligger fastighetsägaren

att svara för snöröjningen på trottoaren längs fastigheten?

"En gnällspik"

Welcome to America

Lyfta – läskigt.

Landa – en lättad utandning.

Efter åtta timmar i luften, över England, ett par timmar med öppet Atlanthav där nere under oss, äntligen sen Kanada och östkusten ner till Washington DC och så den mjuka dunsen - Dulles Airport. Det allra värsta är öppna havet – nu är allt över, för denna gången. Bara några tumavtryck i passkontrollen.

Så, helt oväntat, händer det. Jag anmodas stiga åt sidan, förs in i ett stort rum, ställ väskorna där vid väggen, sitt där borta!

Ett hundratal människor är samlade, de som står upp och de som anländer i en oregelbunden ström får ordern, sitt där, stå inte upp, ställ väskorna där borta vid väggen! Jag som är glad och euforisk efter min bärande längtans landning, för jag vänjer mig ju aldrig vid de lånade vingarna, tränger mig in i bänkraden, detta gör mig ingenting, bara en liten stunds väntan på en förklaring av ett missförstånd, osten, sillen, svenska godiset i enkilospåsen, kan det vara det? Bredvid mig ser jag den pyttelilla babyn, och så den unga mamman, hon är förtvivlad, men alldeles tyst, vad har hänt? Jag frågar henne om hon vet något om detta överkliga rum, om alla oss. Hon berättar, men så tyst att jag med möda uppfattar – jo, hon har amerikanskt medborgarskap, hon är från Ghana och har sitt nyfödda barn med sig tillbaka till Amerika, men barnet är ju fött i ett annat land, nu har hon väntat hela eftermiddagen på ett besked, hon är livrädd, får ingenting veta, hon reser sig för att torka bort en tår och sen byta på det undersköna barnet, det oskyldiga, någonstans bakom bänkraderna lägger hon ner detta barn på golvet för blöjbytet, hon vet ingenting om deras framtid.

Jag reser mig upp, måste sträcka på armarna och benen, måste ha koll på mina väskor med sin ost och sill, de står kvar långt där borta, måste flytta dem närmare, vågar jag? Mitt på den öppna golvytan står en äldre kvinna och ropar förtvivlat, på ryska, varför måste jag vara här, mitt barnbarn väntar på mig, hur ska hon få veta att jag finns här, hon förklarar för mig att hon bara kan stå eller ligga, hon är nyopererad och har ont, hon får order att sätta sig med oss andra, hon vägrar, står kvar, personalen rusar runt henne, till slut kommer en tolk och föser henne bryskt mot väggen mot väskorna. Från högtalaranläggningen hör vi: Welcome to the United States of America.

På min andra sida sitter en engelsk läkare. Han berättar att detta är tredje gången han förts in i detta rum. ”De tycks tro att jag byter tummar mellan mina resor, men varför skulle jag göra det? Jag har 24 timmar på mig, min patient väntar på mig och transporten tillbaka hem till England, nu har halva tiden gått, min patient vet naturligtvis ingenting om detta!”

Jag kallas fram till disken, tre timmars väntan är över, men på vad? Fem gånger får jag besvara frågan om NÄR jag far tillbaka hem, mitt svar är detsamma varje gång. Så hämtar jag mina väskor, med osten och sillen och godiset. Jag lämnar kvinnan från Ghana, den ryska kvinnan, läkaren bakom mig. I högtalaren hör jag: Welcome to the United States of America!

Utanför står Felix, min svärson. Vi faller lättade i varandras armar. Han berättar för mig vad som hänt, någon anställd på en flygplats i Amerika har i dagarna låtit ett besked läcka ut på nätet. Det handlade om de nya säkerhetsföreskrifterna mot terrorism, de nya så smarta sätten att avslöja terrorister. Satt jag alldeles nyss omgiven av terrorister, babyns unga mamma, den sjuka ryskan, eller läkaren med alla sina tummar?

Några veckor senare, på juldagen det där året satt vi tillsammans med Felix´ vänner i det fina huset uppe i Rockville, värden för festen pensionerad efter många års arbete på IMF, femtiotalet vänner med barn i alla åldrar, alla från Nigeria. Vin och tårter, och så den enorma platteven på väggen: vi följde historien om den unge mannen från Nigeria som precis försökt kapa planet på väg till Detroit. Enkelbiljett hade han köpt, fadern hade anat oråd och kontaktat myndigheterna. Men de hade ju fullt upp på annat håll, en svensk kvinna med insmugglad ost, en sjuk ryska, en man med för många tummar.

Birgitta Frostin

V-besinning även om taxor

I min rapport från Vänsterpartiets lokala årsmöte talade jag om den besinning som präglade diskussioner och beslut. Detta gällde det krav på gratis kollektivtrafik som både Ulf Nyman och jag kritiserat. Ingen försvarade styrelsens förslag sedan ett par erfarna medlemmar (inte jag!) rest invändningar. Efter en lång diskussion ställdes mot varandra skrivningsförslag om ”utbyggd” kontra ”billig och bra” kollektivtrafik, och med sådana formuleringar i ryggen kan man lätt gå in i en konkret programdiskussion med andra partier.

Det är inte omöjligt att Veckobladets uppmärksammande av förslaget bidrog till det motstånd som framgångsrikt mobiliserades.

Gr

Musen som röt

När budskapet är magert tar man till brösttonerna. En gammal lärdom som jag gärna applicerar på ett av riksdagens småpartier, kristdemokraterna. Partiet är specialist på att hitta slående metaforer med syfte att sälja luddigt budskap. Först ut var deras självbild; KD värnar om ”verklighetens folk”. Dvs i motsats till andra partier som representerar eliterna torgför partiet vanliga människors önskningar och behov. Men vad är vanliga människor? Är det pingstvännerna som vill att staten ska förbjuda aborter? Är det Svensson som är rädd för att de nya svenskarna ska införa sharialagar i Sverige och som är benägen att rösta på Sverigedemokraterna? Är det stöddige Sture som tycker att homoäktenskap är äckligt och borde förbjudas?

Nu har Göran Hägglund insett att han måste konkretisera sig. Han har förstått att bilden av ett parti som flirtar med Sverigedemokraternas väljare därmed är uppenbar. Så nu förtydligar han sig och för fram metaforen ”Kvoteringsoffensiv”. (DN 7/2). Eliten (staten) vill bestämma hur föräldrarna ska ta hand om sina barn. Förslaget om kvoterad föräldraförsäkring med syfte att bättre fördela föräldradigheten ur ett jämställdhetsperspektiv blir till en gigantisk kontrollapparat. ”Medborgarna ses som statsegendom i stället för att staten ses som medborgarnas tjänare”, skriver Hägglund.

Förvisso är kvotering av föräldraförsäkringen ingen lätt eller självklar fråga. Det finns olika uppfattningar om detta hos alla övriga partier. Men för KD är jämställdhet något som staten inte ska lägga sig i. Samtidigt vill KD att staten ska förbjuda aborter och samkönade äktenskap. I de frågorna ska inte människornas egna önskningar gälla.

Men Hägglund nöjer sig inte med detta. ”Kvoteringsoffensiv väntar efter en rödgrön valseger” är hans budskap. Dvs på område efter område kommer en rödgrön allians att lägga sig i ”vanliga människors” liv och styra och reglera, förmodligen efter elitens preferenser. Visst, så blir det säkert. Varje politiskt beslut innebär ju styrning och i många fall kvotering. Frågan är alltid vem som tjänar på det och vad som är rättvist. Om kristdemokraterna får råda får vi (om jag nu tar i lite) köra vår bil hur fort som helst på vägarna. Barnen behöver inte gå i skolan och vem som helst får börja läsa medicin på högskolan. Aga blir åter tillåten liksom prostitution. Och varför inte tillåta skjutvapen i var mans hem. Och varför ska staten få påverka oss vanliga människor med sina TV-kanaler (man har ju gubevars kvoterat kanalfördelningen). Nä, låt de privata initiativen få råda så blir den amerikanska våldskulturen än mer cementerad hos det svenska folket.

Låt oss kvotera bort Hägglund och kristdemokraterna den 19 september!

Bengt Hall

Under blågul fana

Då är det tydligen dags att återuppväcka den svenska patriotismen. Expressen har öppnat en kampanj där man uppmanas stödja de svenska trupperna i Afghanistan med en "Gula bandet-pin" med texten "Stöd våra Utlandssoldater" till en kostnad om 25 kronor. Bakom står organisationen "Fredsbaskrarna" som har hjälp av den svenska försvarsmakten. "Med kampanjen Gula Bandet kan du stötta de soldater som kommer hem." I Expressen ges exempel på hur de stödjer de hemvändande: " - I ett fall var det en veteran som behövde göra en psykiatrisk undersökning men inte kunde betala för resan dit. Då gick vi in och betalade hans resa." Visst, vem vet, då kanske man hindrar veteranen från att bli galen och börja skjuta omkring sig, och det är ju behjärtansvärt.

Kustjägarna griper in

Alternativt kan man stödja med ett gult tygband som är framtaget av "Sällskapet Kustjägarveteraner" med texten "Stöd Våra Soldater". Man avser också ta fram "handledsband, kepsar och klisterdekal" som så småningom kommer att kunna köpas "i regementenas butiker". " Att köpa Gula bandet är som att ge handslag till våra veteraner" meddelar redaktör Arvidsson på Svenska Dagbladets ledarsida.

Det är tydligt att våra nya yrkesmän håller på att få betydande stöd från några av våra opinionsbildare. Det är verkligen en klassisk koalition – tidningar som visar sin fosterländskhet har ju i historien inte sällan lyckats bra med både upplagan och läsekretsens sinnestämning. Vi får se hur det går. Vad som behövs nu är väl att också politikerna träder fram. Vi ser fram mot några manande och manliga ord från, säg Sten Tolgfors, Allan Widman och Urban Ahlin för att inte tala om Jan Björklund.

Oklara övningar

Kistor insvepta i blågula fanor har inte varit den enda nyheten från den nya svenska försvarsmakten den gångna veckan. Arton soldater (yrkesmän förstås, inga amatörer nu för tiden!) från Karlsborg har varit i Tyskland och övat med tyska kollegor. Vad man har övat har vi inte fått veta, jag antar att det är en militär hemlighet. Man kunde möjligen tro att pressen skulle sätta in sina främsta grävande journalister på spåret. Vad är väl detta – skickar det alliansfria Sverige nu också soldater att öva i Tyskland? Var och med vem, med Bundeswehr eller US Army, och vilket förband rör det sig om? Nej, inget sådant.

Några råa och vulgära kommentarer

Dock har det framkommit att det på fritid också bedrivits andra övningar och det är kanske det som åsyftas på Försvarsmaktens hemsidor där det hänvisas till YouTube-klipp under rubriken "Alltid redo här och där". Nu fick vi lyssna till indignerade uttalanden från riksdagsmän, kvinnoorganisationer m.fl. och bedyranden om att värdegrundsarbete pågår, med vissa medgivanden om att man kanske inte hunnit ända fram. Man hörde dock inget om stödet för "våra Utlandssoldater" just när det skulle ha behövts,

En skildring av det hela skulle nog kräva en Brecht på Mutter Courage-humör som förlade förloppet till trettioåriga krigets dagar och drog råa paralleller mellan de betalda aktörerna på bägge sidor i transaktionerna. Jag vill med det inte säga att det inte fälldes ett och annat sexistiskt uttalande på de svenska repövningarna och kanske förekom det både det ena och det andra på stadshotellen på den tiden. Jag tror dock det blir svårt för Tolgfors att i fortsättningen använda ordet insatsförsvar utan att utmana löjet.

Lucifer

Ett land utan folk till ett folk utan land Genialt men lögnaktigt slagord

EU bör införa målinriktade sanktioner mot Israel. Det sa den f d EU-parlamentarikern och författaren Per Gahrton vid ett offentligt möte hos Demokratisk Vänster i Lund i söndags.

Jag talar inte om en total bojkott av Israel, det är inte möjligt, sa han. Utan om målinriktade åtgärder. EU har sanktioner mot 20 olika stater för brott mot mänskliga rättigheter, förtryck av folk och av handelsskäl, men inga sanktioner alls mot Israel.

Per Gahrton är ordförande för Palestinagrupperna i Sverige.

- Omvärlden måste tvinga Israel att förstå att fulla medborgerliga rättigheter inte kan

utesluta vissa delar av befolkningen. I Israel ges fullt medborgarskap endast på etniska grunder. - Folkrätten måste gälla i alla länder, man kan inte ha undantag för något land. Då är det ingen folkrätt utan anarki, sa han.

Nyorientering

Per Gahrton tycker sig se en viss nyorientering i omvärlden när gäller hållningen till Israel.

Uppgraderingen av Israels associationsavtal med EU har skjutits upp tills vidare. I Sverige kan man se tidningsrubriker som i klartext talar om fördrivningen av den palestinska befolkningen 1948, och i Israel börjar unga judiska

värnpliktiga protestera mot trakasserier mot den palestinska befolkningen.

Tre EU-länder, Tyskland, Storbritannien och Holland, bromsar de flesta påtryckningar mot Israel. Mera palestinskvänliga är Spanien, Frankrike före Sarkozy, Belgien och Italien.

Sveriges utrikesminister Carl Bildt är väl insatt, men gjorde mer innan han blev utrikesminister, anser Per Gahrton.

Genialt och lögnaktigt

Gahrton talade vid mötet om konflikten historiska bakgrund i Demokratisk Vänsters studierie om konflikten mellan Israel och Palestina.

"Ett land utan folk, till ett folk utan land." Aldrig har historien sett en mer genial och lögnaktig paroll, sa han.

Per Gahrton är författare till två encyklopediska verk, "Kampen om Palestina" (1970) och "Palestinas frihetskamp" (2008).

- När jag kontaktade förlaget första gången sa förläggaren "tror du inte att den där konflikten snart är löst?" berättade Gahrton inför ett 60-tal åhörare.

- När jag kom andra gången, sa han ingenting.

Den judiska frågan

Parollen om det obefolkade landet tillskrivs den sjunde brittiske earlen av Shaftesbury, Anthony Ashley Cooper, en engelsk politiker som upprördes över pogromerna i Östeuropa och drev på för att judarna skulle få bilda en egen stat i Palestina. Detta var tiden för Krimkriget i mitten av 1800-talet, och långt före det nazistiska folkmordet på judarna.

Men parollen användes också flitigt av den sionistiska rörelsen, vars rötter i sin tur sträcker sig tillbaka till den begynnande nationalismen under tidigt 1800-tal.

Journalisten och författaren Göran Rosenberg beskriver i "Det förlorade landet" hur judiska filosofer och religiösa ledare redan på 1800-talet diskuterade vad de kallade den judiska frågan, alltså frågan om det judiska folket skulle integreras i Europas stater eller sträva mot en

egen stat.

Rosenberg tillbringade en stor del av sin skoltid i Israel.

De undersökningskommissioner som den sionistiska världskongressen sände ut berättade att Palestina var ett ganska välutvecklat och tätbefolkat land, som ingick ottomanska väldet under sultanen i Konstantinopel.

"Bruden är vacker, men hon är redan upptagen" påstods rapportörerna ha sagt.

Den judiska invandringen till Palestina från Europa och Asien började redan på 1800-talet.

När Storbritannien släppte protektoratet Palestina 1948, hade sionisterna bara lyckats köpa 7 procent av marken.

- Man får komma ihåg att detta var kolonialtiden, sa Gahrton. Det ansågs normalt att lägga beslag på land.

Auschwitz blev avgörande

Hitlers massmord bäddade för statsbildningen. Auschwitz fick västmakterna att svänga och föreslå en delning av Palestina i en judisk och en arabisk del.

Arabländerna sa nej, delningen missgynnade kraftigt den arabiska befolkningen.

- Man kan fundera över hur utvecklingen blivit om de sagt ja den gången, sa Gahrton.

Sovjet röstade för en delning, de första sionisterna uppfattades som socialister.

Utdrivningen av palestinierna är numera väl känd och dokumenterad, även av historiker i Israel. Den israeliska författaren Susan Nathan har beskrivit hur lite den judiska befolkningen tagit till sig av sin tidiga historia. Omvärlden ändrar gradvis sin syn. En bra illustration gavs vid Per Gahrtons föredrag. En åhörare hävdade bestämt att inte en enda arabisk familj hade tvingats lämna sitt hem ofrivilligt. En annan berättade hur han efter flera decennier återvänt till familjens tidigare bostad i Jaffa, knackat på och fått dörren i ansiktet av den kvinna som bodde där idag.

En åhörare ansåg att Europas skuld till judarna borde betonas mer. Då är väl arabvärldens skuld lika stor, invände en annan. Inte riktigt, svarade Gahrton. Koranen har en välvillig hållning till både judar och kristna. De kristna har däremot under århundradena emellanåt gjort det judiska folket ansvarigt för att ha dödat Guds son.

Per Roijer

Sju flickor från Alnarp

Bup-området ser ut som ett slagfält. Våldiga schaktmaskiner kryssar runt på den frusna jorden som trasats sönder av skyttegravsliknande diken, där man lägger ner rör för att dränera området. Så gott som all vegetation närmast ån är avverkad. Svarta högar av jord, stockar, rötter och ris avtecknar sig skarpt mot den vita snön. Klostergårdens och Järnåkras höghus dominerar perspektivet mot Lund. Tidigare skymdes de av växtligheten.

Debatten i Sydsvenskan den senaste veckan om byggplanen och utbyggnaden har lett till att Byalaget uppmärksammas mer än vanligt.

I fredags kom en delegation bestående av sju blivande landskapsarkitekter för att sätta sig in i läget. De skulle göra en utredning om Klostergården som ett led i sin utbildning.

Vi träffades på Klostergårdens konditori och ägnade sedan ett par timmar åt en

rundvandring under vilken vi framför allt studerade den ursprungliga planen för Klostergårdens tio kvarter men också tittade på parkeringsplatsen, där skidbackehuset ska byggas, och förstås på Bup-området.

En ihjälsvulten gås satt fast i isen på Höje å, men en talgoxe hade börjat sjunga sin tvåtoniga vårsång och utanför mitt fönster har skatorna tagit itu med att förbättra sitt gamla risbo.

Landskapsarkitekterna gillade Byalagets huvudlinje att bygga höghus på asfalt utanför Klostergårdens idrottsplats och behandla naturområden som Bup med omsorg och hänsyn när man uppför bostäder där. De var kritiska mot vad som skedde nu. Det var rolig och hoppingivande episod.

På söndagen publicerade Sydsvenskan en artikel om betydelsen av natur i städer. Lund är sämst i klassen med endast 8 procent grönområden, långt underlägsen Stockholm och Malmö. Efter vandaliseringen av Bup-området finns kanske bara 7 procent kvar.

Men med ändringar i planen och ett medvetet miljö-arbete är det möjligt att på sikt återställa en del av skadan.

Byalaget har årsmöte den 1 mars. Alla är välkomna. Vi vill gärna förnya vår styrelse, som till stor del består av gamla uvar från Göte Bergströms tid. Speciellt har vi behov av en kassör för att förvalta vår löjligt obetydliga kassa.

En service som vi bjuder på är att bli upptagen på vår utskickslista. Då kan man t ex läsa och diskutera vår verksamhetsplan för det kommande året som kommer att publiceras den närmaste veckan.

För att komma med på listan behöver man bara mejla till gstensson@hotmail.com.

Gunnar Stensson

Två notiser om mord

10 agenter varav tre kvinnor deltog i mordet på Hamas-ledaren Mabouh i Dubai enligt det Paris-baserade magasinet Intelligence Online. En av de kvinnliga agenterna var iklädd en tjänsteuniform som receptionist på hotell al Bustan Rotana, där Mabouh bodde. Hon knackade på dörren. När han öppnade den rusade hennes kamrater in, bedövade honom med en el-apparat och injicerade gift för att dölja dödsorsaken. Alla de tio agenterna hade europeiska pass.

VB nämnde i förra numret att det finns kritik i Israel mot att Mossad begår politiska mord utanför israeliskt territorium, något som normalt betecknas som terrorism. Vid ett tillfälle mördades en helt oskyldig norrman.

Fadime Sahindal mördades den 21 januari 2002 i Uppsala, fyra månader efter 11 september.

Mordet debatterades på Vänsterpartiets årsmöte som ägde rum kort tid senare. Händelsen resulterade i en debatt om hedersmord, som fortfarande pågår. Den norska socialantropologen Unni Wikan har analyserat begreppet hederskultur i ett arbete med rubriken "Om Heder". Boken är nyligen utgiven av förlaget Daidalos.

Unni Wikan skriver: "Genomgående är det min avsikt att visa att våld, terror och hedersmord inte beror på islam utan bottnar i förstockade traditioner som håller människor fångna i ett slags kollektiv vilja i vissa samhällen, ett hederns imperativ. Kollektiv vilja kan vara av godo, men inte när den legitimerar våld och övergrepp som primärt drabbar de svagaste."

Gunnar Stensson

Tre kommentarer om de svenska soldaterna

Sven Tolgfors talar om bred politisk enhet. Han säger att sex av sju riksdagspartier står bakom den svenska styrkan i Afghanistan.

Det kan ställas mot att fyra av sju svenskar är mot eller tveksamma.

Det vore lämpligt om åtminstone tre av sju riksdagspartier ställde upp för folkopinionen.

Johanne Hildebrandt har helt rätt när hon i Aftonbladet skriver att de svenska soldaterna måste tas om hand. Ta hem dem!

Nu önskas tystnad i debatten och krävs stöd för soldaterna. Vi som menar att de militära insatserna i Afghanistan är fel måste förstås fortsätta argumentera och lägga ansvaret där det hör hemma, hos politikerna i regering och riksdag.

De enskilda soldaternas väl och ve sörjer vi bäst för genom att snarast få hem dem.

Det är också så som vi bäst värnar afghanernas väl och ve, också så som vi bäst värnar en klok säkerhetspolitik och internationell rätt.

Anders Davidson

Lögnarparadoxen, universalmaskinen, slaget om Atlanten och homofobin

Allt som står i Veckobladet är lögn. Tänk ett ögonblick på den satsen. Den är ett exempel på vad som ibland kallas lögnarparadoxen. Om allt som står i Vb är lögn så är påståendet att allt som står i Vb är lögn också en lögn. Lögnarparadoxen kan formuleras kortare: jag ljugar.

Lögnarparadoxen upptäcktes redan av de gamla grekerna. Den kan tyckas vara en spetsfundighet, ett rent teoretiskt skämt. Men med dess hjälp knäckte britterna den tyska Enigma-koden under andra världskriget. När kommunikationen mellan de tyska ubåtarna och deras centrala ledning 1941 dechiffrerades blev det möjligt för Storbritannien att så småningom vinna slaget om Atlanten. Tusentals sjömäns liv räddades.

Att det blev möjligt var Alan Turings förtjänst. Det var han som i underrättelsecentralen på Bletchley Park byggde den maskin, "the Universal Machine", som besegrade Enigma och ledde till "the Making of the Modern Computer", för att låna en boktitel av John Agar. Churchill besökte anläggningen för att tacka för prestationen. Alan Turing satt och stickade när premiärministern dök upp.

Om datorns ursprung vet sannolikt Göran Persson och Sten Henriksson mycket mer än jag, som ofta är i hård konflikt med min egen enkla dator.

David Lagercrantz bok *Syndafall i Wilmslow*, nyss utgiven i pocket, handlar om universalmaskinens uppkomst. Men dessutom skildras den homofobi som under 1950-talet växte till en farsot av paranoia och fördomar i hela västvärlden. I USA härjade senator McCarthy. Storbritannien hade skakats av spionaffären 1951 då Burgess och Maclean flydde till Sovjetunionen. CIA och MI5 jagade kommunister och homofiler. Att vara homosexuell och att vara kommunist betraktades som två sidor av samma mynt.

Alan Turing som var gay drabbades av paranoian. Han dömdes till behandling med ett kvinnligt könshormon. Förföljelsen och förödmjukelsen drev honom till självmord. Han blev bara 42 år.

David Lagercrantz bok beskriver den polisutredning som blev följden. Den utvecklas till en

sorts resa genom Alan Turings tänkande och historia. En spännande och pedagogisk resa.

1950-talets homofobi var något nytt. Visst, fördomarna hade existerat tidigare, men under 50-talet fick de en politisk dimension och en ny aggressivitet. Också i Sverige. Vilhelm Mobergs rättsrötekampanj hade uppenbara inslag av homofobi som inte bara riktades mot kungen och etablissemanget. Det uppmärksammade jag inte förrän någon påpekade det, kanske 20 år senare.

När jag sökte efter egna erfarenheter av 50-talets tidsanda fann jag först ingenting, men så småningom dök en liten skärva upp. En solig septemberdag 1955 träffade jag och några kamrater en irländare på tillfälligt besök i Lund. Vi satt på Håkanssons konditori och diskuterade på stapplande engelska irländsk litteratur, framför allt Joyce och Synge. Irländaren skulle till Stockholm men var tvungen att övernatta i Lund. Eftersom han inte hade någonstans att bo lät jag honom sova i mitt rum på Bytaregatan. Han reste tidigt nästa morgon. Långt senare märkte jag att somliga personer börjat undvika mig. Så småningom förstod jag varför. Men det fick inga konsekvenser och var snart glömt.

”Det går inte över” var rubriken på en ledare i Aftonbladet i söndags av Åsa Petersen. Hon redovisar en enkätundersökning bland 3000 unga hbt-personer. 32 procent av dem hade någon gång avstått från att gå ut av rädsla att bli illa behandlade på grund av sin könsidentitet. 57 procent hade någon gång utsatts för sexuella övergrepp, men bara var tionde hade anmält det för polisen. Flera av dem var missnöjda med bemötandet de fick.

Unga utsätts fortfarande för samma intolerans som drev Alan Turing i döden!

I dagarna ska statens Ungdomsstyrelse lägga fram en utredning om unga hbt-personers hälsa.

Åsa Petersen menar att varje svensk stad borde ha en egen frizon för hbt-ungdomar. Det borde vara en självklarhet i en ungdomsstad som Lund. Men arvet från 1950-talets politiska homofobi lever fortfarande.

Alan Turing var helt öppen med sin sexuella identitet. Han menade att den främjade hans kreativitet. När den medicinska behandlingen utplånade hans drift ville han inte längre leva.

David Lagercrantz bifogar i sin bok en omfattande lista över den litteratur som behandlar Alan Turing. Bland författarna återfinns också Wilhelm Agrell från Genarp som skrivit ”Venona – spåren från ett underrättelsekrig”.

Gunnar Stensson